

odgovaranju i drugom pjevanju. Zbor ima posebno mjesto u liturgiji i to zbog službe služenja“. Osvrnuvši se na pojam „partitipatio actiosa“ – aktivno sudjelovanje, naglašava da narav liturgijskoga čina pretpostavlja i aktivno slušanje, spontano odgovaranje i klicanje. „Dvije važne karakteristike crkvenoga pjevanja u liturgiji su: izražavanje emocija radosti, sreće, divljenja, žalosti, straha i mogućnost podjele s drugima takvih emocija, raspoloženja i doživljavanja. Ovi lirski i zajednički aspekti daju pjesmi u liturgiji jedno važno mjesto. Bez pjevanja liturgija postaje suviše racionalna i gubi jedan dio crkvene dimenzije. U trenutku kad liturgija postaje akcija čitave zajedni-

ce, pjevanje postaje primarni element, odnosno znak zajedništva i jednodušnosti zajednice koja sudjeluje u pjesmi. Iz toga proizlazi važnost zajedničkog pjevanja kako zbora tako i zajednice vjernika-puka“, rekao je prof. Martinjak zaključivši riječima mons. Marca Frisina, ravnatelja Liturgijskoga ureda u Rimu: „Zbor ima temeljnu ulogu posredništva između slavljena misterija i zajednice vjernika. Ima zadaću podići puk prema misteriju i približiti misterij liturgijskoj zajednici. Zborsko pjevanje ne smije nikada deprimirati narod Božji i pretvarati ga u pasivnog slušatelja već treba direktno i indirektno uvoditi narod Božji u pjevanje birajući skladbe autentične religioznosti

i duboke duhovnosti“.

Drugi, više praktični, dio seminara vodio je prof. Vlado Sunko, izvanredni profesor na Umjetničkoj Akademiji u Splitu. Radionicu je podijelio na dva dijela: vokalne tehnike i primjene tehnika na crkvene skladbe. Naglasio je važnost pjevačke tehnike kod uvježbavanja zborova, a posebnu pozornost treba obratiti na sadržaj skladbi. Nakon toga je uslijedio okrugli stol, za vrijeme kojega su se razjasnila pitanja koja su se pojavila tijekom programa. Na seminaru je sudjelovalo oko stotinu voditelja crkvenih zborova, orguljaša i animatora liturgijskih slavlja.

Silvana Burilović

Varaždin

PRAIZVEDBA ORATORIJA “PASHALNE SLIKE” MO. ANDELKA IGRECA

Oratorij “Pashalne slike” mo. Anđelka Igrecra praizveden je u petak 28. rujna u katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije u Varaždinu u povodu 10. obljetnice postojanja Varaždinske biskupije i u sklopu 37. Varaždinskih baroknih večeri. Koncert je održan na dan kada je prije deset godina održano svečano proglašenje Varaždinske biskupije te je za prvog biskupa ustoličen Marko Culej, kojem je mo. Igrec posvetio svoje najnovije djelo.

Nazočne glazbenike i sve goste, među kojima su bili i kardinal Josip Bozanić, mariborski nadbiskup Franc Kramberger i drugi biskupi iz Hrvatske i susjednih zemalja te veći broj svećenika, redovnika i redovnica, koji su 29. rujna sudjelovali na svečanom euharistijskom slavlju povodom 10. obljetnice Varaždinske biskupije, pozdravio je prije koncerta varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak te podsjetio da je na taj dan 28. rujna 1997. godine, u katedrali održana svečanost uspostave nove Varaždinske bisku-

pije, na kojoj je kardinal Franjo Kuharić danas blagopokojnom biskupu Marku Culeju uručio pastirski štap i time označio početak života jedne nove Crkve. “Nakon deset godina taj događaj želimo obilježiti večerašnjim koncertom, oratorijem ‘Pashalne slike’ našeg mo. Anđelka Igrecra, te sutrašnjim zahvalnim misnim slavljem kod katedrale”, rekao je biskup. Zahvalio je svima koji su uložili puno truda u večerašnji događaj, ponajprije autoru mo. Anđelku Igrecu, dirigentu mo. Vladimiru Kranjčeviću, svim pjevačima i sviračima Hrvatske radio-televizije, solistima i Dječjem zboru Varaždinske biskupije, te je zaželio svima da oplemene dušu glazbenim događajem.

Praizvedba “Pashalnih slika”, oratorija za soliste, dječji zbor, mješoviti zbor i simfonijski orkestar izvanredno je i jedinstveno djelo iznimno darovitog i prosperitetnog mladog hrvatskog skladatelja mo. Anđelka Igrecra. U praizvedbi tog velikog oratorija

sudjelovalo je 50-tak pjevača zbora i 70-tak članova simfonijskog orkestra Hrvatske radio-televizije, 30-tak članova Dječjeg zbora Varaždinske biskupije, te solisti Dubravka Šeparović-Mušović, mezzosopranistica i Tomislav Mužek, tenor, a izvedbu je na glasovitim orguljama varaždinske katedrale pratio Pavao Mašić. Izuzetna, glazbeno atraktivna 90-minutna prva javna izvedba oratorija nagrađena je dugotrajnim pljeskom nazočnih, koji su osobito pozdravili izlazak mo. Igrecra koji je uputio čestitke i zahvale svim glazbenicima. Uz mo. Igrecra, posebne čestitke upućene su dirigentu mo. Vladimiru Kranjčeviću za nadahnuto i znalačko ravnanje glazbeno snažnom i stilski dotjeranom praizvedbom velikog oratorija, koji je specifičan po raznovrsnosti instrumenata, te suprotnosti melodija i ritmova. Sam Kranjčević Igrecovo je glazbeno djelo ocijenio jedinstvenim u hrvatskoj i svjetskoj glazbenoj baštini, tim više jer je riječ i o jedinstvenoj temi oratorija.

Riječ je o oratoriju koji preriče na specifičan glazbeni način izvornu biblijsku poruku o patnji i životu. Kroz Igrecovu interpretaciju, poznati tekstovi Svetog pisma oblikovani su u nove slike i otvaraju mogućnost njihovog potpuno novog doživljaja. Uz novi pristup i novi doživljaj, cjelokupna misao vodilja i poruka djela ostaje "bez Golgote nema ni uskrsnuća". Mo. Igrac oratorij je zamislio kao kompozicijsku cjelinu sastavljenu od kratkih ulomaka iz psalama i Evanđelja, pri čemu ga je u skladanju posebno nadahnjivalo stavljanje svetopisamskih tekstova u nove odnose. Oratorij započinje atmosferom punom topline kroz pjevanje psalama. No, ubrzo ugođaj postaje sve ozbiljniji i tmurniji. Isus biva sve nerazumljiviji, a njegovi ga suslovnici pitaju "Tko si?". Slika večeri preslikava se u sliku stratišta, pa mirno, toplo i prijateljsko ozračje

postaje sve nemirnije i oprije s uzvicima "Smakni! Smakni ga!", da bi se ponovno smirilo s porukom uskrsnuća. Poznati tekstovi liturgije Velikog tjedna u Igrecovoj kompoziciji bivaju zaodjenuti u posve novo ruho te ih se doživljava kao potpuno nove. Svaki od četiri dijelova oratorija završava malim ekskursom, prvi s Kyrie, drugi sa Sanctus, treći s Hosanom, a četvrti s uglazbljenim himnom iz poslanice Filipljanima, u kojem je sažeta čitava pashalna tematika: pasija, muka, oplijena, koja završava u prijelazu i proslavi. Zbog toga je čitava skladba, isprva nazvana Pasijske slike, u konačnici dobila novo ime. Prolog i epilog uzeti su iz 116. psalma, čiji stihovi uokviruju čitavu temeljnu poruku o uskrsnuću i izjavljaju te "zemlji živih".

Za ovu prigodu utemeljen je Dječji zbor Varaždinske biskupije, koji čine članovi aktivnijih župnih dječjih zbo-

rova iz Vratišince, Preloga, Svetog Jurja na Bregu, Svetog Ilije, župe sv. Antuna Padovanskog iz Čakovca, te župe sv. Fabijana i Sebastijana i Druge osnovne škole iz Varaždina.

Mo. Anđelko Igrac, rođ. 1968. godine, studij glazbe završio je u Beču, a danas je orguljaš i zborovođa u varaždinskoj katedrali, te voditelj biskupijskog Ureda za crkvenu glazbu, član Instituta za crkvenu glazbu, član Hrvatskog društva skladatelja, član uprave Hrvatskog društva crkvenih glazbenika i glazbeni urednik časopisa za duhovnu glazbu "Sveta Cecilija". Njegov skladateljski opus obuhvaća niz liturgijskih i koncertnih skladbi za zbor a capella, te uz orguljašku ili pratnju komornog sastava. Za skladateljski i orguljaški rad primio je više priznanja i nagrada.

(preuzeto s www.varazdinska-biskupija.hr)

Subotica

Učešće Komornog zbora «Po musica» na 13. festivalu duhovne muzike HOROVI MEĐU FRESKAMA PREMIJERNI IZVOD MISSA DOMINICALIS – ANTONIO CALDARA

Ove godine se 13. Festival crkvene glazbe Horovi među freskama održava u Beogradu u periodu od 27.10. do 18.11.2007. Pored «Pro musica» koja je nastupala u subotu 3.11., pjevaju zborovi grada domaćina: Akademski zbor «Collegium Musicum», zbor «Obilic» AKUD»Branko Krsmanović»,

Sveti Georgije, Dečji i mješoviti zbor Prvog beogradskog pevačkog društva, zbor «Eho» KUD «Dimitrije Tucović», Hor Akademije umetnosti BK «Belcanto», Ženski vokalni ansambl «Arhangeli», «Kir Stefan Srbin», «Sveti Dimitrije», Beogradski madrigalisti, Sveti despot Stefan Lazarević,

oktet «Sveti Sava», te horovi iz Dobanovaca, Bjeljine, Pančeva i Valjeva.

Zbor Pro Musica je pored kompozicija prote Pavlovića, Ochabe, Pogatschnigga, Kodálya, Vidakovića, Francka premijerno izveo «Missu Dominicalis» Antonia Caldare (1670-1736). Partituru celokupnog djela u savremenoj muzičkoj formi obradio je vlč. Mr. Čaba Paško 2006. godine. Pored orkestra koji su činili profesori Muzičke škole i studenti Akademije, solisti su bili Timea Dulić – sopran/ Segedin/, Izabela Gužvanj – alt /Novi Sad/, Tivadar Kiš – tenor /Kikinda/ i Đula Orendt – bas /Budimpešta/.

Ova misa će se prikazati i u Subotici sa istim sastvomom 18.11 u čast sv.Elizabete.

Paško Csaba

